

శ్రీ కేవలం జిల్లాల స్థాయిలలోనే
 పదధాన్ని అమలు చేయాలనే ప్రతిపాద
 నలు వచ్చినా సీఎం వంద్రబాబు మాత్రం
 రాష్ట్రంలో ఎక్కడైనా ఉత్తరంగా ప్రయాణించే
 వెలుసులుచాటు ఇవ్వాలని ఆచేశించారు.
 పేద, మధ్య తరగతి, సామాన్య మహిళకు
 దూర ప్రయాణా ఖర్చులు తగ్గించాలనే ఉద్దే
 శంతో ఎక్కు డైన్, మాట్లాడ్ ఎక్కు డైన్ ఒన్సు
 లోనూ అమలుకు పచ్చజెండా ఊపారు.
 పంచ్రా ఆగస్టున ఉండవల్లిలో స్త్రీ శక్తిని సీఎం
 చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కల్యాణ్,
 మంత్రి నారా లోకప్పెతో కలిసి ప్రారంభించా
 రు. అక్కడ నుంచి మాట్లాడ్ సరీసు ఒన్సు లో
 మహిళలతో కలిసి ప్రయాణిస్తూ వారు
 విజయువాడ పండిట్ సెప్పులు బంస్టేషన్కు

చుట్టూన్నామి. ఇస్తు క్రైస్తవాలు నీర్దేశించిన బస్సు లను ప్రారంభించారు. తొలి రోజున అనుమత్యం మహిళా ప్రయాణికులు ఈ బస్సులో ప్రయాణించారు. మొదటి అయిదు రోజుల్లో 45 లక్షలకు ప్రెగా మహిళలు ఈ బస్సులో ప్రయాణించారు. అదే ఒకవటి ఇప్పటికీ కొనసాగుతుంది. భాగీదానే మహిళలు ఈ నర్సీస్సులో ప్రయాణిస్తున్నారు. ప్రారంభ దశలో కొన్ని లోటుపాట్లు ఉన్నప్పటికీ మొత్తం మీద బస్సులలో ఉచిత ప్రయాణం పట్ల మహిళలు సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఉచిత బన్నుల్ని మహిళల సందడి

వీ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో స్త్రీకి వధకం పేరుతో ఉచిత బస్సు ప్రయాణాన్ని మహిళల కోసం అందుబాటులోకి తీసుకుని వచ్చింది. ప్రభుత్వం సూపర్ సిఎస్ వధకాలను అమలు చేసే క్రమంలో ఆగస్టు 15వ తేదీన స్వాతంత్ర్య దినోస్తవ కార్యక్రమాన్ని అమలులోకి తీసుకుని వచ్చింది. రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం మహిళల కోసం ప్రతిష్ట్మ త్వరంగా ప్రారంభించిన స్త్రీ శక్తి వధకానికి అపూర్వ స్వందన లభిస్తోంది. నిత్యం లభ్య మంది మహిళలు ఈ వధకాన్ని వినియోగించుకుంటున్నారు. ‘స్త్రీకి’ ఉచిత బస్సు పరిధిలో వినియోగపరిధిలో అయిదు కేటగిరిల బస్సులలో మహిళలను ప్రయాణానికి అనుమతిస్తున్నారు. ఈ సర్వీసులు సాధారణంగా ప్రయాణికలు ఆసక్తి మాపేవి కావడం మహిళల నుంచి ఆదరణ లభిస్తోంది, దీంతో అన్ని ఏనీ, ఇతర కేటగిరిలు అందుబాటులో లేకున్నా మహిళలు ఈ విషయంలోనుర్మాటు చేసుకుంటున్నారు. ఉచిత మహిళా బస్సుల పొరుగ రాష్ట్రాలైన కర్ణాటక, తెలంగాణల్లో ఉన్నాయి. నూతనంగా అందుబాటులోకి వచ్చిన బస్సు సర్వీసులల్లో మహిళలు సీట్ల కోసం ఆరంభంలో తోలుటాలు, జగద్లాకు దిగినట్టు సమాచారం ఉంది. అయితే ఆక్రూడ ఈ పరిస్తిలు ఇప్పుడుటేవు, ముందుస్తు అవగాస కల్పించడం, స్త్రీ శక్తి పరిధిలో ప్రత్యేక సర్వీసులు అందుబాటులోకి తీసుకుని రావడంతో ఏవీలో ఆక్రూడక్కుడ తప్పుంది మహిళలకు ఇచ్చాడి కలుగుతేదు. కేవలం 10లోఱుల వ్యవధిలో ఏవీలో 75 లక్షల వరకు మహిళలు ఈ బస్సు సర్వీసులను వినియోగించుకుంటున్నారు. ఈ వధకం వలన ఆర్టీసీకి లాభాలు పెరుగుతాయనేడి నిపుణుల అంచనా. ప్రభుత్వం ఈ వధకం పరిధిలో ఏటా ఆక్రంగా రెండు వేల కోట్ల రూపాయల వరకు వ్యాయం అవుతుందిని ప్రకటించింది. అయితే ఈ బస్సులో జీలో ఫైలు టిక్కెట్లులపై స్త్రీలు అనుమతించడంతో అనుమతాగా ఈ మొత్తాలను ప్రభుత్వం ఆర్టీసీకి చెల్లించాల్సి ఉంది. దీని వలనే ఆర్టీసీకి లాభాలు పెరుగుతాయి. ఇది ఆర్టీసీ అభివృద్ధికి సహకరించడంతో పాటు ఇంధన భర్తు తగింపులో భాగంగా రమారమీ రెండు వేల ఎల్క్షికల్ బస్సులను అందుబాటులోకి తీసుకుని వచ్చే

విజయకుమార్ ఘంటా

ఆవకాశం ఉందని ఆ సంస్థ అధికారులు స్పృష్టం చేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలోనే వల్లచెలుగు సర్వీసులకు కూడా ఏసీ బస్సులనే ఏర్పాటు చేయుస్తున్నట్లు ఆర్టీసీ రాష్ట్రంలో కొత్తగా మరో 1,150 ఎలక్ట్రిక్ లోటి బస్సులను కొనుగోలు చేస్తున్నామని సంస్థ ఎండి ద్వారా తిరమలరావు వెల్లడించారు. ఆయా డిపోలో ఎలక్ట్రిక్ లోటి బస్సులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించేందుకు కావాల్సిన మౌలిక వసతుల్ని కూడా సిద్ధం చేస్తున్నట్లు తెలి

పారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుంచి భద్రాచలానికి అంత రాష్ట్ర సర్వీసులుగా నడుస్తున్న మరో తోమ్మిదింటి ట్రై శక్తి వఫరం వర్తించేలా ఆర్టీసీ నిర్జయం తీసుకుంది. రాజమహాంద్ర వరం, గోకరం డిపోలు నుంచి మారేడువిల్లి మీదుగా భద్రా చలం నడిచే ఏడు సర్వీసులను ఎటుపాకి వరకుపోడిగించారు. రాజమహాంద్రవరం డిపో నుంచి కుక్కుమారు మీదుగా భద్రా చలం వెళ్ళి మరో తోమ్మిది ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సులకు ఈ వఫరం అమలు చేయుస్తున్నారు. దీంతో ఇక్కడ నుంచి అటు భద్రా చలంలోపాటు ముంపు మండలాలకు ఆర్టీసీ బస్సుల్లో రాక పోకలు సాగించే మహిమా ప్రయాణికులకు ప్రయోజనం చేకూ రింది. ప్రస్తుతం భద్రాచలానికి రాజమహాంద్రవరం డిపో

నుంచి ప్రతి రోజుగా పది, గేకవరం డిపో నుంచి ఆరు చోప్పున నరీసులు నడుపుతున్నారు. ఏటి అన్నింటికీ స్త్రేశ్శక్తి వర్తిస్తుంది. ఈ పథకం కేసం దాదాపూగా 1942 కోట్ల భారం రాద్రు ప్రభుత్వంపై వడనుంది. ఈ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం ఆటీసీకి చెల్లిస్తుంది. స్త్రీ శక్తి వధకాన్ని వినియోగించుకోవాలంటే ప్రయాణికుటులు రాష్ట్రానాసులై ఉండాలి. ఓటర్ ఐడి, ఆఫార్, రేప్స్ కార్ట్, డైవింగ్ లైసెస్సు వంటి గుర్తింపు కార్బూలను కండక్టర్లకు చూపి బస్సుల్లో ఉచితంగా ప్రయాణం చేసే అవకాశం ఉంది. నాన్స్పెషల్లు, సూపర్ ల్యాట్లు, ఎస్ బస్సులు, ఘాట్ రూట్ల లో తిరిగి నరీసుల్లో ఉచిత ప్రయాణం వర్తించదు. రాష్ట్రంలో వల్లె వెలగు, అల్ఫా వల్లెవెలగు, సిటీ ఆర్టిస్టర్, ఎస్సీప్రెస్, మెట్లో ఎస్సీప్రెస్ బస్సుల్లో మహిళలు ఉచిత ప్రయాణం చేయవచ్చు. ప్రభుత్వ గుర్తింపు కార్బూ చూపించి మహిళలు ఉచితంగా ప్రయాణించే అవకాశం ఉంది. ఆఫార్, ఓటర్, రేప్స్ కార్బూ చూపించి బస్సుల్లో ప్రయాణించేచ్చు. స్త్రీ పథకం ద్వారా 2.62 కోట్లమంది మహిళలు లభ్య పొంద నుండగా, పథకం అమలు వల్ల ప్రభుత్వంపై ఏటా 1,942 కోట్ల భారంవడనుంది. ఉచిత బస్సు ప్రయాణాన్ని ట్రాన్స్ జెండర్లకూ వర్తింపు చేస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఆటీసీ పరిధిలో మొత్తంగా 11,449 బస్సులంటే అందులో 74 శాతం అంటే 8,458 బస్సుల్లో మహిళలు ఉచితంగా ప్రయాణించవచ్చు. ఈ పథకాన్ని ట్రాన్స్ జెండర్లకూ కూడా వర్తింపజేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ అంచనా ప్రకారం మహిళలు వివిధ బస్సుల్లో వారానికి 4 సార్లు సరాసరిన ప్రయాణిస్తారు. రోజుగా కార్బూలయాలుక వెళ్ళాచ్చే మహిళా ఉద్యోగులుతే నెలకు ఒక్కే మహిళకు బస్సుల్లో ప్రయాణానికి దాదాపు వెయ్యి నుంచి 3వేల వరకు భర్పువుంది. సరాసరిన ఒక్కే కుటుంబానికి 4వేలవరకూ రవాణా భర్పులుంటాయి. స్త్రీ శక్తి పథకం ద్వారా మహిళకు ప్రయాణ ఖర్చులు ఆదా అవుతాయి.

ప్రభుత్వ అంచనా ప్రకారం మహిళలు వివిధ బస్సుల్లో వారానికి నాలుగు సార్లు సూర్యాసరి ప్రయాణిస్తారు. ఇక ఉద్యోగాలు చేసే మహిళలైతే రోజువారి ప్రయాణిస్తారు. దీని నిమిత్తం నెలకు ఒక్క మహిళకు సుమారుగా రూ. 1000 నుంచి రూ. 3000 వరకు ఖర్చు అవుతుంది. ముందుగా కేవలం సిటీ, పల్లె వెలుగు, అల్ఫా పల్లె వెలుగు బస్సుల్లో మాత్రమే త్రై శతాబ్ది అమలు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు వచ్చినా.. బస్సుల్లో ప్రయాణించే ప్రతి పేద, మధ్య తరగతి, సామాన్య మహిళకు ప్రయాణ ఖర్చు తగించాలి, దూర ప్రయాణాలకు అవకాశం ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఎక్స్‌ప్రెస్, మెట్రో ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుల్లో కూడా అమలుచేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ పథకంకోసం సుమారుగా రూ. 1942 కోట్ల భారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై పడునుంది. ఈ మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం ఆర్థికిసికి చెల్లిస్తుంది. ప్రసుత అర్థిక పరిస్థితుల్లో ఈ మొత్తం భరించడం కన్నమే అయినామహిళలకు ఆర్థికంగా కొంత వెసులుబాటు కల్గించేలా ఉంటుందని ప్రభుత్వం ఈ పథకం అమలుకు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. దీనిద్వారా ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన సూపర్ సిక్స్ హామీల్లో కీలకమైన హామీని నెరవేర్చినట్టు అయింది. ప్రయాణికులు రాష్ట్ర వాసులు అయ్యిందాలి. ఉటర్ ఐ, ఆధార్, రేప్సన్ కార్డ్, డ్రైవింగ్ లైసెస్ సప్ట ఇలాంటివి కండ్క్షరకు చూపించి ఉచిత ప్రయాణం చెయ్యివచ్చు. నానిస్టాపల్, సూపర్ లగ్గరీలు, ఎస్ బస్సులు, ఘాట్ రూపుల్లో తిరిగి సర్వీసుల్లో ఉచిత ప్రయాణం వర్తిం చడు. బస్సుల్లో ప్రయాణించే మహిళలకు జీలో ఫేర్ బీకెట్లు ఇచ్చాడికి అవసరమైన సాఫ్ట్ వేర్ కూడా సిద్ధం చేసింది. పల్లె వెలుగు, అల్ఫా పల్లె వెలుగు, సిటీ ఆర్టిస్ట్, ఎస్ ప్రెస్, మెట్రో ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సుల్లో ఉచితంగా ప్రయాణం చేసే వెసులుబాటు మహిళలకు ప్రభుత్వం కల్పించింది. ఉచిత బస్సు ప్రయాణాన్ని రాష్ట్రంలోని సుమారు 2.62 కోట్ల మంది మహిళలు వినియోగించుకోవచ్చు. తిరువపలి, అన్న పరం, శ్రీశైలం, సింపోచలం, ద్వారకాతిరుమల, శ్రీకాళహస్తి. విజయవాడ కనకదుర్గమ్మ వంటి ప్రధాన ఆలయాలకు వెళ్లాలనుకున్నా బుంచార్టీల బారం కారణంగా వెళ్లాలనీవారే అభికం. ఇక్కు ఇటువంటి కుటుంబాల్లో మహిళలకు బున్ ఛారీల భారం లేకపోవడంతో తక్కువ ఖర్చుతో ఆలయాలకు వెళ్లి వచ్చేందుకు అవకాశం కలగనుంది.

కొత్త 'సింగ' మేనా!

ఎ.వి.వి ప్రసాద్

విజయ్

కమల్ తర్వాత రాజీ కీయాల్‌కి వచ్చిన అగ్ర నటునిగా విజయ్ పార్టీని స్థాపించినప్పటి నుంచి ప్రభావంచూతున్నారనే చెప్పాలి. 'తమిళగ పెద్రి కజగం (టివికె) అనే పార్టీని గతసంవత్సరం స్థాపించినప్పుడు' కమల్ కంటె గొప్పవాడా అనే వ్యాఖ్యలు వినిపించాయి. కానీ గత గురువారం నిర్వహించిన రెండో మహాసభ తర్వాత తమిళనాడు నిజంగానే 'కొత్త గాలి' పీస్టలునినే మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. ఆ సభకు లక్ష్మీల్లో అభిమానులు తరలివచ్చినట్లు వార్తలు వచ్చాయి. ఆ సందర్భంగా జరిగిన తొంగ్కి సలాటలో ఒకరుమరణించినట్లు సమాచారం. అంటే పార్టీనులు అదుపుచేయాలేనేనంతగా అభిమానులు వెల్లువ ముంచెత్తింది. ఆ ఉత్సాహాత్మక విజయ్ కీ లక్ష్మీన ప్రకటనలే కొన్నిచేశారు. తమిళ పైరాగి తిక శతాబ్ది వీడిఎస్ ఏక్స్ రాజీన్ ను

శ్వరం జరిగే ఎన్నికల్లో తమకు అధికారం భాయమనే ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. డిఎంకె, బిజపిని తరిముకొట్టడమే తమ లక్ష గ్రమన్నారు. తనను ఆయన ‘సింగంతో పోల్చుకున్నారు. ‘సింహస్కి గుంపుల ఎలా జీవించాలో తెలుసు. ఒంటరిగా ఎలా జీవించాలో కూడా తెలుసు. సింహం వేటాడెందుకే వస్తుంది, వినోదం కోసం కాదు. అది ఎప్పుడూ బటికున్న జంతువునే వేటాడి అపోరంగా తీసుకుంటుంది. అలాగే నేనూ రాజకీయాల్లోతాడో పేదో తేల్చుకోనెనదుకే వచ్చానంటూ ప్రకటించారు. ఆయన ఈ మాటలంటుంటే అభిమాన గణం ఉత్సాహంతో చిందులు తోక్కింది. ఆ సభను, జనం ఉర్రూతలను గమనించిన వారికి ‘కాబోయే సీఎం విజయ్’ అనే అభిప్రాయమే కలిగింది. అయితే ప్రవిష్ట రాజకీయాలతో పెనవేసుకుపోయిన తమిళనాటు విజయ్ ‘సింహాసనం’ ఎటు వంత ప్రభావం చూపుతుందనేది వేచి చూడవలసి ఉంది. డిఎంకెను ఫీ కొట్ట గలిగింది గతంలో అన్నాడేవికి మాత్రమే. కానీ జయలలిత అనంతరం ఆప్యోద్య ద్వాగా బలహినపడింది. ఆ కారణంగానే డిఎంకె మట్టి జాలు దులిపింది. ప్రస్తుతాని డిఎంకె పరిస్థితి చాలా ‘స్ట్రోంగ్’ గానే ఉన్నదని పరిశీలకుల అభిప్రాయం. ఇప్పుడు విజయ్ అనే కొత్త ‘సింగం’ కూడా జాలు విదుల్చుతోంది. బిజపి, కాంగ్రెస్, అన్నా డిఎంకెలో స్టోలిన్స్కు సరిపోయే ప్రత్యభూతులు లేరనే మాట వాసుదనే అయినా విజయ్ పూర్తి స్టోల్యులో రాజకీయాల్లో రావడంతో వచ్చే ఎన్నికలు రసవతరంగా ఉంటాయనడంలో సుదేహం లేదు. కొన్ని దశాబ్దాల ప్రజలతో మమేకమైన పార్టీ డిఎంకె కాగా, కొత్తగ ఆవిర్భవించిన పార్టీ బీవిక. ఈ కొత్తపార్టీప్రజలల్లి బలమైన ప్రభావం చూపాలంటే నాయకడైన విజయ్ కదలికలను బట్టే అంచనా వేయవలసి ఉంటుంది. ఎవరితోనూ పొత్తు ఉండడనీ, సింహాసింగిల్ గానే పోరాదుతుందనీ విజయ్ అంటు నాదు ఓంగారా ఓంగారా ఓం సౌకూర్చు రంజె ఓంగారా

ଓ মেরিকা অদ্যুক্তদেইগা দোনাল্ড
ৰাতীয়লু এন্ট সন্তোষিংচাৰো
কৰনাদ আয়ন ভাৰতৰেডেশন মীদ
বিষণ্ঠ কক্ষুদণ চৰাস্তু অংতৰা
ଲମ୍ବକା বାପୋତୁନ୍ନାରু. বିଧିଦ ପ୍ରପଞ୍ଚ
দେଶଲାଭେ ଅନୁସରିଣ୍ଣନ୍ତିରୁ ସୁଂକାଳ ବିଧିଅଂପ
ପୈରିଲ ଆଯା ଦେଶଲାଭ ଭର୍ତ୍ତାଙ୍ଗଲୁଲାଭ
চେଯଦଂ ଚାସ୍ତେ, ଆଯନ ଲକ୍ଷ୍ମେମିଟ୍ରୋ ଅର୍ଥଂ
କାରୁ. ଆଯନ ଗେଲିବାହାନେ ‘ଆମେରିକାଯେ ଫଣ୍ଟ’
ଅନେ ଲକ୍ଷ୍ଯଂତେ ସାଗରନ୍ଦିନୀ ଜ୍ଞାନ୍ଯକଣ୍ଠେ ଦାଗ
ମେଚ୍ଛକଣ୍ଠ ବାରୁ କୁଦା ଜ୍ଞାନ୍ଯଦୁ ସୁନରାଲେ
ଚିଂମକଣ୍ଠଲୁଲାଭନ୍ନାରୁ. ଏମଯିବେଳେନେ ପ୍ରତିବିତ
ମାଟାଲ୍ଲାଦିନ ମାଟାଲକୁ ଆରାତେ ଵେଳିନ ପରିଶ୍ରିତି
ଏମରିଯୁଦ୍ଧି. ତାଜାରା ତାନୁ ଏବା ଯୁଦ୍ଧାଲ
ନୁ ଆପଗଲିଗିନା ରଘ୍ୟ, ଉତ୍ତରୀନିଲ ମଧ୍ୟ
ଯୁଦ୍ଧଂ ବିଷୟଂ ତନକୁ କୌରକଦୁ ପଦଟିଂ
ଲେଦିନ ବହୁକୋନ୍ନାରୁ. ଜଳା ଏଠିମତ ଜିରିଗିନ୍ଦ
ନମୀକ୍ଷ ଚେସୁକୋପଦଂତେ ଆଯନ ବିଫଳମହିତୁ
ନ୍ନାଂଦିନ ଜଳାଂବି ବ୍ୟାଖ୍ୟାନାଲୁ ବେଗଟୁ ବ୍ୟା
ଖୁଲୁ ଚେସୁନ୍ନାରୁ. ପୁତିନ ଜେଲନ୍ସିନ୍ଦୁଲ ମଧ୍ୟ
ବ୍ୟବହରର ତନକଂଦୁବାଟୁଲୋ ଲେନଂଦନ ଆଯ
ନକୁ କୋପଂ ରାପଦଂ ସହଜଂ. ଅଂଦିକେ ତନ
ପଦ୍ଧତି ଉନ୍ନି ବ୍ୟବହରର ଚର୍ଚାଲ ପରିଶୀଳନଲୋ ଉନ୍ଦ
ଗାନେ ଆ ଦେଂଦୁ ଦେଶଲା ବକରିବୈ ବକର ଦାଦଲୁ
ଚେସୁକଣ୍ଠଲୁଲାଭନ୍ନାରଂଭୁ, ଇତର ବ୍ୟକ୍ତିଲାଭ ଅନ
ରାନି ମାଟାଲିଲାଭନ୍ନାରୁ. ପୁତିନ, ଜେଲନ୍ସିନ୍ଦୁଲାଭ
ଏକଂକା ‘ସ୍ଟ୍ରାପିଡ ଫେଲ୍ଲିନ୍’ ଅନେଶରା. ସାବୀ ଦେଶ
ଦିନେତିଲନୁ କଃ ରକଂଗା ବ୍ୟାଖ୍ୟାନିଂଚଦଂ ଏ
ସଂପ୍ରଦାୟମ କିଂଦମସୁନ୍ଦରୀ ପରିକି ତେଲିଯଦ.
ଜହୁକୀକେ ପ୍ରତିବିତ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଧାନାଲୁ, ସୁଂକାଳ
ପୈରିଲ ଦେବରିଂପୁଲାଭ ଚେସୁନ୍ନି ବ୍ୟବହରାନ୍ତିରୁ
ପ୍ରତିବିତ ମାଛି ସଲପରାରୁଦୁ ଜାନି ବୋଲ୍ଫିନ ଜାହୀ
ପଲ ଦୁର୍ଯ୍ୟବଦୁତୁ ଚେସିନ ବ୍ୟାଖ୍ୟାଲ ପର୍ଯ୍ୟବନା
ନଂଗା ବହୁକାମନପୈ ଏଫିଚିକ ଦାଦଲୁ ଚେସିଂ
ଦି. ବୋଲ୍ଫିନ ଏମର୍ବୁଲ୍ଲୋ ତପ୍ତମୁନି ଅନେ ବାରେ
ଏକକୁହ. ମୈଟାରୋଜ୍ ପ୍ରଧାନ ସଲପରାରୁଗା ପନି
ଚେସିନ ବୋଲ୍ଫିନକୁ ପ୍ରତିବିତ ସନ୍ମିହାତୁନିଗା ପେରଂ
ଦେଦି. ପ୍ରତିବିତ ଗୁରିଂଚି ମାଟାଲୁଦୁତୁ ‘ଦାରି ତପ୍ତିନ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷଦୁ’ ଅନି ବ୍ୟାଖ୍ୟାନିଂଚଦମେ ବୋଲ୍ଫିନ
ଚେସିନ ତପ୍ତିଦଂଲା ଉନ୍ଦି. ଭାରତିବୈ ଅଦେ ପନିଗା
ସୁଂକାଳୁ ବେଯଦଂ ରଘ୍ୟ ନଂବି ଚମୁରୁ କୌନୁ
କେବୁଲାରୁ କେବୁଲାରୁ ଏବା କେବୁଲା କୀମିକ

ట్రంపు
గన్ని మోహన్
మీద అదనపు సుంకల గరించి ఆలోచించే వనిలో వడ్డారు. జెలెన్స్‌న్ని సమావేశానికి పుత్తినీ పురతలు విధించడంతో తన మాట కాదన్న పుత్తిన్ పేరిట భారతీకు మళ్ళీ సుంకాలు వడ్డిస్తానని ట్రంపు చెప్పడం ప్రపంచ ప్రజలందరికి తెలిపోయిన వ్యవహరం. భారత్తె సుంకాలు విధించడానికి, బెదరించడానికి ఏమాత్రం చెసుగని ట్రంప్ చైనా జోలికి వెళ్కపోవడంట్టు కూడా విమర్శలకు గుర్తుతున్నారు. మరో వాణిజ్య సలహాదారు ఫీటర్ నవార్ రప్పొన్స్ 'బట్టలు ఉత్కి పెట్టి వాషింగ్ మెస్సింగ్'గా వ్యాఖ్యానించారు. ఇస్సీ భారతీకు అమెరికాకు మధ్య సంబంధాలు బడిసికొట్టవే. అవి దీర్ఘకాలాగైనా, స్వల్పకాలానికైనా ఇరువేశాల మధ్య అవినాశావ సంబంధాలకు మంగళం పాడినట్టి కాగలవు. ఇప్పుడు రప్పొన్సీభారత్తే సంబంధాలు భారతీతో అమెరికా సంబంధాలు, అమెరికాతో కైనా సంబంధాలు... ఫీటిన్సీటీ గురించి ఎన్నిచెప్పుకున్నా చివరాభిరికి అమెరికా సుంకాల బెదరింపుల ప్రస్తావన వరకే చేరతాయి. అన్ని వేశాలు తమ శత్రువేశాల కన్నా అమెరికాకే లెక్కువ భయపడుతున్నాయి. కలవరపడుతున్నాయి. ట్రంపు ఈ మధ్యనే పుత్తిన్తోనూ, మరో సందర్భంలో జెలెన్స్‌న్నితో సమావేశమయ్యాక మరొనారి కలయిక అంటూ జరిగే త్రిప్లేట్ సమావేశం ద్వారా యుద్ధానికి ముగింపు పలకవన్నునును సంకేతాలు బయటపడ్డాయి. కానీ ఆ తర్వాత వారి త్రిప్లేట్ సమావేశానికి తేడి, చివరాలు, చర్చించరదిన అంశాలు కనపడటంలేదు, వినపడడం లేదు. అసలు రప్పొన్స్ కు కుఱ్ఱాలికి దిగెనాలో ఉండ్చాకు గానాలో

బతుకునిచ్చే ప్రభుత్వాలు కావాలి!

క ప్రకృత బగ్గణగు డేగు సావు' అన్నట్లుగా ఉంది ఈ పాలకల విధానాలు చూస్తే మద్యం రూపంలో ఆదాయుం. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2023 అనంటీ ఎన్నికల అనంతరం కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి 18 నెలలు పూర్తయింది. ప్రజల అభిలాషలకు అనుగణంగా పాలన సాగుతుందో లేదో అన్నప్రశ్న ఇప్పటికే తీవ్ర వర్ణసీయాం శంగా మారింది. ముఖ్యాగా రాష్ట్ర ఆదాయ వనరుల హేరు తో ప్రభుత్వం చూపుతున్న మద్యం ప్రేమ ఇంధుడు తీవ్ర విమర్శలకు గుర్తుపోంది. మద్యాస్థికి వ్యతిశేకంగా నినాదాలు చేస్తూ, ధర్మశాస్త్రాటలు పేరిట ఉద్యమాలు చేసిన కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే మద్యం విక్రయాలను దెబ్బింపు చేసింది. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం అవసరం. కానీ ఆ ఆదాయాన్ని ప్రజల ఆరోగ్యం, జీవితం, కుటుంబాలపై ముడిపెట్టి సంపొదించాలంటే మాత్రం అది ప్రజా ప్రతిశిథులకు తగిన సైతిక ఫైబ్రి కాదన్నది స్వప్తమైన వాదన. మద్యం విక్రయాలు - దెబ్బింపు వేగంతో 2024 25 ఆర్థిక సంవత్సరానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 45,000 కోట్ల మద్యం ఆదాయ లక్ష్యాన్ని నీర్చిశించిదన్న వార్తలు అధికారిక వర్గాల నుండి వెలువడాయి. రాబోద్యు ఆర్థిక సంవత్సరానికి (2025-26) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదిత బడెల్ట్లో 20 సాతం (రూ. 60 పేల కోట్లు) ఆదాయం మద్యం ద్వారా రాజుట్లాలని సర్జ్యుని నిర్జయించింది. గతేడాది ఈ రూపంలో రూ. 39,500 కోట్ల ఆదాయం సమకూర్కా ఈ సారి మరో రూ. 20 పేలకోట్లు వరకు ఆడనంగా లిక్రూర్ద్వారా సమకూర్కే పాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఇటీవలాటాగ్గే శాఖలై సమీక్ష నిర్వహించిన ఆ శాఖమంత్రి ఆదాయమార్గాల పెంపుపై అధికారయిలకు దిశనిర్మించి చేసారు. ధరల నిర్దయు కమిషన్ సిపారసులను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ఆ శాఖ వ్యాపార సాంస్కృతిక వ్యాపారాలు వీరంగా చేసి ప్రభుత్వానికి విహితి

విచింది. ధరల పెంపు, కొత్త కంపెనీలకు అనుమతి, సాథా రణ బార్బట్లో పాటు ఎల్లెట్ బార్బ, షైస్ సంఖ్య పెంచాలని ప్రతిపాదించింది. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 2,620 మధ్యం దుకాణాలు, వెయ్యికి పైగా బార్బ, తల్బులు, టూరిజం హాఫ్ట్ టల్లు ఉన్నాయి. 12,769 గ్రామ పంచాయిలీలుండగా, ఒక్క గ్రామంలో అనధికారికంగా 5 నుంచి 10 వరకు బెల్లో పాపులున్నాయి. మొత్తంగా చూస్తే తెలంగాణ వ్యాప్తంగా దాదాపు లక్షకు పైగా బెల్లో పాపులుంటాయని గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. పీటి ద్వారా భిక్షానూకు అన్ని శాఖలకంటే ఎక్కువ మొత్తంలో ఆదాయం సమకూరుతోంది. గతవేండ్ర లో దాదాపు రూ. 2.5లక్షల కోటికు పైగా ఆదాయం ఈ విభాగం నుండి సర్చార్కు వచ్చింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సైతం ఆదాయం పెంపుకై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టింది. ఇందుకు సంబంధించి తగు చర్చలు తీసుకోవలసి అభ్యర్థి శాఖ అధికారులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వప్షమైన అదేశాలు శారీ చేసింది. ఆదాయం పెంపుకై గత రెండు నెలలుగా కసరంతు చేసిన అధికారులు ధరలతో పాటు షైస్, బార్బ సంఖ్యను పెంచడం, కొత్త కంపెనీలకు అనుమతులివ్వాలనే మాడు ప్రతిపాదనలను సర్చార్క ముందుచూరు. ధరల నిర్ణయ కమిటీ సిఫారుసులను పరిగణించి తీసుకుని గత నెలలో బీళ్లు 15 శాతం ధరలను అబ్బారీశాఖ పెంచింది. 5 శాతం పన్నులతో కలుపుని 19 శాతం వరకు బీళ్లు అడవసపు ఆదాయం రాశుంది. అలాగే లిక్గర్ పై 20 నుంచి 25 శాతం పెంచాలని ప్రతిపాదించినప్పటికీ సర్చార్క ఇంచి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. కొత్త కంపెనీల అనుమతికి సంబంధించి అచితూచి అదుగ్గేయాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. గత ఏడాది ఆక్షేబద్ధ సోమ్ డిస్ట్రిబ్యూటరీకి అనుమతిచ్చినట్టు ప్రచారం జరిగింది. అయితే ఎరాంటి నోటిఫికేషన్ లేకుండా ఎలా అనుమతిస్తామనిపోగలి ప్రతిపుక్కాలతో సోంగ సువకుడ నుంచి

జిత్కువ్వాట్లే సగటున మద్దం కొసం రూ. 1,623 ఫర్మ
చేశారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వస్తే ఈ పరిస్థితిని
మార్యుతామని ఎన్నికల ముందు ఆ పోర్ట్ నేఱులు అనేక
సభల్లో చెప్పారు. 18నెలల పాలనలో రాష్ట్రంలో లిక్కర్
అమ్మకలు పెరిగాయే తప్ప తగ్గలేదు. పైగా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా
బెట్ట పొపులసంఖ్య కూడా పెరిగిందని చెబుతు న్నారు.
ప్రభుత్వం ఆదాయాన్ని ఆశిస్తున్నాడే తప్ప ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని,
వారి ఆర్థిక స్థితిగతులను చూడడం లేదనే విమర్శలు ఇప్పుడు
వెల్లుపెట్టుతున్నాయి. ఒక వైపు మద్దం తీసుకోవడనీ,
ఆరోగ్యాలు కాపాడుకోవాలని అడ్డుకొచ్చింట్లు ద్వారా ప్రచారం
చేస్తా మరో వైపున దాని వినియోగాన్ని పెంచుతుండటం
గమనార్థం. రాష్ట్రప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఈ ద్వంద
విధానం పట్ల సర్వోత్తమా విమర్శలు వెల్లువెత్తుతు న్నాయి.
ఇప్పటివరకూ రాష్ట్రంలో లిక్కర్ షాపులు, బార్లు, అట్టారీ
పాలీసీ అనుసారంగా విస్తరిస్తున్నాయి. ఇట్లేవు మద్ద నిషేధం
గురించి మాట్లాడే నాయకులు, మరోవైపు అధికా రంలోకి
రాగానే మద్దం ద్వారావేల కోట్ల ఆదాయం లక్ష్మం గా
పెట్టుకోవడం ప్రజాస్వామ్య విధానాల్లో నమ్మకాన్ని
తగించేదిగా మార్యతోంది. తెలంగాణ సమాజంలో మైనా
రిటీలు పెద్ద సంఖ్యలో గ్రామిణ, వట్టిణ పేద వర్గాలుగా
ఉన్నాయి. హిరి జీవితాల్లో మద్దం ప్రభావం మరింత తీవ్ర
మవుతోంది. రోజుకూలీలు, ఆట్లో డ్రెపర్సు, చిన్న ఉడ్గోగులు
వీరే మద్దం వలయంలో బలయ్యే వర్గాలు. ఆదాయానికి
తగిన వృద్ధి లేకపోయినా, మద్దం ఫర్మ మాత్రం పెరిగిపో
వడం వల్ల కుటుంబ జీవన విధానం దెబ్బతింటోంది. చివ
రికి భార్యా, విల్లులు క్షుద్రంగా బతకాల్సిన పరిశీతి వసోంది.
ప్రజాస్వామ్యంలో ఏ ప్రభుత్వమైనా తనకు అవసరమన
ఆదాయాన్ని వస్తున్న రూపంలో లేదా జితర అబీవ్యధి
ప్రోగ్రామాలుగా దానా సంస్థలింగాలీ క్లీట్ తెలుగుఅండ్

మద్యం ద్వారా అధిక ఆదాయం నంపాడించడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకోవడం చూసినపుడు ఇది సంక్లేషముం కాదు, వ్యాధి రూపంలో అభిప్రాయి అని చెప్పుక తప్పయి. ప్రభుత్వ ఆదాయం మద్యం మీద ఆధారపడడం అంటే ప్రజల నాశనాన్ని అధికారికంగా అగ్నికరించడమే. ఇతర రంగాల్లో ప్రభుత్వం నైపుచ్ఛమైన దిశలో వనిచేస్తుంది లేదో అనేది ప్రశ్నార్థకంగా ఉంది. కానీ మద్యం పొపుల నిర్వహణలో మాత్రం స్పృష్ట ఉంది. ఉద్దోగ నోటిఫికేషన్లు తారాస్థాయిలో విదుదలకాలేదు. పించపసు, పద్కాల అమలు అలస్యం అవుతోంది. కానీ మద్యం పొపుల విస్తరణ మాత్రం వేగంగా కొనసాగుతోంది. ఇది బహుజన వర్గాలకు నష్టమే కావుండా, రాజకీయంగా అనైతిక చర్యగా భావించాల్సిన పరిస్థితి. ట్రైగ్, గంజాయి, పేకాట వంటి వ్యసనాలు కూడా మద్యం వెంటి వ్యాపిసు జ్ఞానియి. ముఖ్యంగా నగర పరిధిలో, విద్యార్థుల మధ్య గంజాయి వినియోగం పెరుగుతున్నటన్న సంగతి అధికారికంగా నుర్తించబడిన అంశం. ఉద్దోగ అవకాశాల లేపి, నిరుద్యోగ భయం, నిరాశ ఇప్పటి కలగలపి యువతను మార్చం తప్పే రాచేస్తున్నాయి. మద్యం, గంజాయి, ఇతర వ్యసనాలు ఇప్పటి జీవితాన్ని జోగులూ మారుస్తున్నాయి. మద్యం వల్ల పటుంబాలు తుడిపిపెట్టోతున్నాయి. మహిళలపై హింస, పీలులపై నిర్వహిం, విద్యా మానవిత్వము ఇప్పటి నిత్యరూప్యాలుగా మారిపోయాయి. ఇది ఒక వ్యక్తిగత సమస్య కాదు ఇది సమాజాన్ని వ్యవస్థాపితంగా విచ్చిన్నం చేసే ప్రమాద కర రిస్టిట్యూట్సికి ఆదాయం అందించే ప్రథాన విని యోగాదారులు ఎవరంటే మధ్య తరగతి పేడవర్గాలే. వీరు బహుజనపరామర్శి. ఆవర్గాలపై మద్యం పేరుతో ఉక్కపొదం మోపడం అంటే ప్రభుత్వమేవారిని జీవచేరా గావించడమే. విద్యావేత్తలు, సమాజ హితసారకులు ప్రభుత్వ విధానాలను గోల్పించించాలి ఆగాగూళించి వాగాల్చేస్తే ఉన్నాయి

